

XXIX. évfolyam | 2017/5.

HONÉD ALTISZTI

F O L Y Ó I R A T



hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján



TARTALOM

Büszkének lenni	2
Partnerségi szeminárium Németországban	3
ÖVAT – ötödször	6
A mesterbúvár	8
Esküszöm!	14
Marcus Aurelius Menetnapok	16
Bajtársi segítség	19
A magyar államalapítás – bélyegeken	20
A katonák hangulat- és közérzetjavító csemegéje	21
Az utolsó őszi lövészet...	23
Humor	23
Történelmi visszatekintés	24



BÜSZKÉNEK LENNI

Az év vége felé közeledve a Honvéd Altiszti Folyóirat idén megjelent számait lapozgatom: megannyi arc, teljesítmény, élmény és életút. Az írásokból sugárzik az elhivatottság, a szerénység mellett megjelenő jogos büszkeség. Ezek a katonák olyan értéket képviselnek, ami méltó arra, hogy e lap hasábjain megjelenjen. Hány és hány ilyen kollégánk van még!



Higgyék el nekem, sokszor nem egyszerű meggyőzni az érintetteket, hogy amit tettek, ahogy éltek idáig, az igazán nem hétköznapi, érdemes arra, hogy írjunk, beszéljünk róla. Minden katonában ott van a rendkívüliség, az egyedi vonás, ami kiemeli a többiek közül – csak meg kell találni. Jó ilyen emberekkel szemben ülni, még ha sokszor csak virtuálisan, az interneten, leveleken keresztül is; jó olvasni az írásaikat, érezni azt, hogy saját területükön profik.

A magyar katona – vesse bárhová az élet, szolgáljon bármely beosztásban – megállja a helyét, a legjobb tudása és felkészültsége szerint teszi dolgát – szolgálja Magyarországot. Nem hiszem, hogy létezhetne a mai Magyar Honvédség anélkül a professzionalizmus nélkül, amit elődeink hagyatékeként mindnyájan képviselünk. Mi, magyarok sokszor hajlamosak vagyunk alulértékelni önmagunkat, de ha körbenézünk akár csak itt, Európában, láthatjuk, nincs miért. A történelem ugyan sokszor megtépázta már önbecsülésünket, voltunk győzők és legyőzöttek is, de eredményeink, a több mint 1100 éves múltunk igazolja, hogy helyünk van a legjobbak között. Katonalétünk megpróbáltatásai megerősítenek minket, hogy egyre jobbak legyünk. Apró kis fogaskezekként részei vagyunk egy nagy egésznek, ami egyetlen feladatra rendeltetett, Hazánk védelmére. Ha mindenki csak azt teszi hozzá, amit a saját szakterülete kíván, akkor ezt a feladatot tökéletesen tudjuk megoldani.

Vallom, hogy katona csak elhivatottságból lesz az ember. Nincs még egy ilyen hivatás, ahol a bajtársiasság, a lojalitás, az egymás tisztelete ilyen mértékben volna jelen, ahol bármikor számíthatunk a másakra. Olyan értékek ezek, amelyekkel nem mindennap találkozunk az átlagember. Ez tart minket össze, ez teszi a hivatásunkat egyedivé. A megszokás néha feledtetni velünk, hogy milyen kivételes lehetőséget kaptunk mi, katonák az élettől. Ilyenkor álljunk meg egy pillanatra és rendezzük a gondolatainkat. Honnan jöttünk? Hol vagyunk? És hová szeretnénk eljutni? Ha ezt a három dolgot tisztán és világosan látjuk, nincs az az erő vagy akadály, ami megállíthatna bennünket, amit ne tudnánk leküzdeni.

Minket, katonákat békeidőben is összeköt egy nemes, két szóval leírható feladat, amely mindent meghatároz: Magyarország védelme. Legyünk hát büszkék katonatársainkra, önmagunkra, akik mindannyian egy nagy család, a Magyar Honvédség tagjai vagyunk.

Tigyi István Zsolt főtörzsaszázlós



A szeminárium résztvevői

PARTNERSÉGI SZEMINÁRIUM NÉMETORSZÁGBAN

Október 9. és 13. között a németországi Strausbergben immár második alkalommal vett részt partnerségi szemináriumon az altiszti kar kijelölt állománya, 10 fővel. A kontingenst Négyesi Tibor főtörzsszázlós, a Magyar Honvédség Összhaderőnemi Parancsnokság vezénylőszázlósja vezette. Ez már a negyedik szeminárium, melyet a Bundeswehr a Magyar Honvédség részére szervezett, és második alkalom, hogy külön az altisztek részére. A rendezvény a Belső Vezetési Központban (Zentrum Innere Führung) zajlott. A szeminárium programja szinte teljesen megegyezett a tavalyival, melyről részletesen a Honvéd Altiszti Folyóirat 2016/5. számában olvashattunk.

Úgy gondoltam, mivel a programok nem változtak, és azokat Zsiros Tamás törzsszázlós az idézett cikkben részletesen leírta, így inkább saját véleményemet és mások gondolatait osztom meg az olvasókkal.

Strausbergben, ebben a régi német városban működik a német haderő szárazföldi parancsnoksága. A település 40 km-re fekszik Berlintől, ennek köszönhetően többször is városnéző programot szerveztek nekünk.

Megnéztük a város nevezetességeit, köztük a brandenburgi kaput, a

Reichstagot, a berlini fal maradványait. A Reichstag épületének falán található egy emléktábla, mely a magyar népnek mond köszönetet, amiért 1989. szeptember 10-én megnyitottuk a határt a keletnémetek előtt, és ezzel elkezdődött Németország újraegyesítése. Távozásunkkor az egyik német altiszt ezt külön meg is köszönte nekünk. Úgy fogalmazott, ha akkor a határok nem nyílnak meg, Németország ma nem lenne egységes, és mivel ő a keleti oldal szülőtte, talán soha nem ismerhette volna meg a szabadság és az összetartozás érzését. Igen, mi tudjuk, milyen érzés ez, és azzal is tisztában vagyunk, mit jelent egy nemzetnek, ha szét van szakítva. Meglátogattuk a második világháborús német ellenállás emlékhelyét is, mely a védelmi minisztérium épületegyüttesében található. Ezen a helyen végeztek ki gróf Stauffenberg ezredest, az ellenállás egyik ikonikus alakját. Itt jegyezném meg: a második világháború után a szövetséges hatalmak megtiltották a németeknek, hogy vezérkaruk legyen, és az újraegyesítés után se hoztak létre vezérkart. Volt még egy emlékhely, mely mélyen meghatott, a védelmi minisztérium területén található „elhunyt hősök” emlékműve (Ehrenmal der

Bundeswehr); ez egy fémről készült, többméteres vésett könyv, melyben a Bundeswehr 1955-ös megalapítása óta hősi halált halt 3200 katona és közalkalmazott neve található.

Az előadások és a beszélgetések során feltűnt, hogy a német hadsereg egyik nagy vízválasztója a 2011-es év, mikor megszüntették a sorkatonai szolgálatot. Az oroszok krími bevonulásáig a német haderő lefegyverzése és átalakítása drasztikus ütemben történt, nagymértékben csökkentették a páncélosok, gyalogsági harcjárművek és a tüzérség létszámát. Frank Rosemann alezredes, a szeminárium vezetője előadásában kifejtette: az akkori politikai elgondolás az volt, elég, ha csak missziós feladatokra készül fel a hadsereg. Ez a szemléletmód 2014-ben, az ukrainai események tükrében egy csapásra megváltozott. Jelenleg Németország hazánkhoz hasonlóan fejleszti hadseregét. Több harcokcsit, gyalogsági harcjárművet és tüzérségi eszközt kíván beszerezni és hadrendbe állítani. Ők is külön figyelmet fordítanak a fiatalok megszólitására és a hadseregbe való toborzásukra. Érdeklenség, hogy a németek már 17 évesen jelentkezhetnek a haderőbe, ahol olyan képesítéseket kapnak, melyeket



A brandenburgi kapu esti fényben

a civil életben is elismernek és használhatnak.

Ebben a pár napban módomban volt alapjaiban megismerni a német hadsereg felépítését és civil irányítással való kapcsolatát, bejártam Berlin nevezetességeit, megértettem, miért fontos nekik, hogy folyamatosan szembeüljenek a második világháború eseményeivel és tanulságaival, hogy mit jelentett nekik a keleti és nyugati megosztottság.

Szabó Máté törzsszázados így látta a rendezvényt:

– Érdekes volt megtapasztalni, hogy mennyire hasonló problémákkal küzd a Bundeswehr és a Magyar Honvédség. Náluk is kihívás a létszámhiány, illetve a fiatalok megszólítása. Tanulságos volt megismerni azt a filmet, mely néhány újonc életét mutatta be a bevonulástól kezdve. A fiatalokat külső és ún. „GoPro” kamerákkal (mini kamera, ami könnyen rögzíthető ruhára, sisakra stb.) követték, miközben érzéseikről, élményeikről beszéltek. Az erről szóló sorozat a tv-csatornákon volt látható, de a közösségi média felületein is megnézhetők az érdeklődők. A sorozat toborzást segítő eredményességéről konkrét adatokat nem tudtak mondani, de már forgatták a következő „évadot”, amikor is a már megismert katonák mindennapjait követik nyomon az alapképzés utáni időszakban. Több évadon át futó életpálya-filmsorozatot szeretnének elkészíteni, ami hitelesen és őszintén bemutatja a civil fiataloknak, hogy milyen kihívásokkal kell szembenéz-



Köszönet a magyar népnek a határ megnyitásáért



A második világháborús német ellenállás emlékhelye

niük mire igazi katonák lesznek, és hogy milyen lehetőségek várnak rájuk a hadseregen belül.

A Bundeswehr már több nemzettel is létrehozott vegyes alakulatokat. A holland hadsereggel közös harcokcsizó-alakulatuk van. Ennek a partnerségi együttműködésnek az apropója, hogy szinte minden európai hadsereg csökkentette a nehéz dandárok létszámát, így a holland hadsereg is megszüntette ezt a képességet. A mai fenyegetések miatt viszont szükségesek ezek a dandárok, illetve a nehéz fegyverzettel felszerelt alakulatok.

A hollandok mellett a francia hadsereggel is van a Bundeswehrnek közös alakulata. Mindemellett több EU-ország haderejével szeretnének hasonló együttműködést, ennek egyik lépése volt a német–magyar partnerségi szeminárium. A Belső Vezetési Központban minden évben mintegy 18 különböző partnerségi szemináriumot rendeznek meg.

A szemináriumon egy nagyon fontos kérdés is felmerült, nevezetesen: az esetleges közös EU-haderő felállítása esetén a nemzeteknek egy közös fegyverrendszert válasszanak, vagy minden nemzet a saját maga által fejlesztett és gyártott – ezáltal a saját hadiiparán keresztül, a saját gazdasági fejlődését elősegítve – nemzeti felszereléssel, fegyverzettel legyen felszerelve? Erre a kérdésre természetesen még nincs



Előadás a Magyar Honvédségről

meg a válasz – és nem is lesz egyszerű megtalálni a megoldást.

Bede Péter zászlós tapasztalatai:

– Jómagam először vettem részt ilyen szemináriumon, és még soha nem tartottam előadást effajta rendezvényen, így volt bennem némi egészséges drukkk. A német tisztek, altisztek, valamint honfitársaim előadásai rendkívül magas színvonalúak, tartalmasak és számomra nagyon tanulságosak voltak. Érezhető volt tapasztaltságuk, s kitűnt, hogy mennyire sokat számít, ha ezt tanulhatja valahol az ember (a Belső Vezetési Központban a német tiszteknek, vezető beosztású altiszteknek rendszeresen tartanak ilyen oktatásokat). Remélem, sikerült a szerzett tapasztalatok egy részét saját alakula-

tomat bemutató előadásomban kamatoztatnom.

A kurzus ideje alatt egy külön napot szenteltünk a német hadsereg és a politika kérdésének. Nagyon érdekes volt, hogy a német katona aktívan politizálhat. Erről hosszasan beszéltünk mind a német kollégákkal, mind a meglátogatott német honvédelmi ombudsmannal, a német parlament védelmi bizottságának titkárával és a berlini magyar nagykövetség katonai attaséjának helyettesével. Nagyon különbözik a két rendszer ebben a kérdésben, és nem állíthatom nyugodt szívvel, hogy a német rendszer jobb, mint a magyar (sőt!). A mi szisztémánk konzervatív, de úgy éreztem, s talán nem vagyok ezzel egyedül, hogy a német rendszer túlságosan is liberális ilyen szempont-

ból, s talán ha katonai aspektusból nem is a legfontosabb kérdéseket feszegeti a politikai–civil kontroll, demokráciából valóban ötösrre vizsgáznának.

Frank Rosemann alezredes és a német fél által biztosított idegenvezető teljes történelmi áttekintést adott a 20. századi német történelemről, illetve napjaink eseményeiről, és ami talán a legfontosabb, rávilágítottak ezek lehetséges összefüggéseire is. Nagyon elgondolkodtató volt számomra, hogy a jelenlegi német bevándorlási politika mennyire kettéosztja Németország lakosságát, ami talán az ország történelméből fakadó, a jövőtől való félelem és a nemzeti öntudat harcának is betudható.

A Strausbergben töltött idő alatt átfogó képet kaptunk a német haderőről, és reményeim szerint mi is hasonlóan tudtuk bemutatni hazánk hadseregét. A megbeszélések és előadások több ponton is rávilágítottak a különbségekre és hasonlóságokra, ami a szeminárium egyik fő célja volt. Talán a legszembeötlőbb különbségként említeném a hadsereg vezetésének felépítését (vezérkar megléte, illetve hiánya), a politikai „szabadság” kérdését a haderőn belül. Ugyanakkor az eltérések mellett hasonlóságokat is találunk, hiszen náluk is központi kérdés a beosztások feltöltése, a toborzás erősítése, az illetmények emelése, a technika modernizációjának beindítása-felgyorsítása, a missziós szerepvállalás. A nap végén mindig időt szántunk a felmerült kérdések megbeszélésére, vitájára.

Összegezve elmondhatom: nagyon jó, ha az ember egy nemzetközi szemináriumon kicsit kitekinthet saját kis közegéből, és az őszinte párbeszéd folytán megismerheti más országok, más hadseregek történelmét, felépítését, terveit, gondolkodásmódját, problémáit, az ezekre adott válaszokat, a megoldási alternatívákat. Talán így saját gondjainkra is találunk megoldást, könnyebben megvizsgálhatjuk más irányokból is a jövő kihívásait, és látásmódunk is objektívebb lesz.

Jó volt hallani, hogy a német kollégák milyen mély tisztelettel beszélnek a magyar népről, valamint teljesen őszintén a német hadsereg gondjairól, feladatairól és napjaink kihívásairól.

Ernst József törzsszászlós

*Fotó: Bede Péter zászlós,
Bogya Sándor főtörzsszászlós*



Életkép a Belső Vezetési Központ alakulóterén

ÖVAT – ÖTÖDSZÖR

A Magyar Honvédség Altiszti Akadémián (MHAA) 2017. szeptember 5-én megkezdődött az 5. Összhaderőnemi Vezető Altiszt Tanfolyam (ÖVAT). A kurzuson, melyen 11 alakulat 12 katonája vesz részt, első alkalommal kezdte meg egy hölgy is a tanulmányait. A Magyar Honvédség legmagasabb szintű altiszti képzése, amelyen zászlóaljszintű vezénylőzászlósok vesznek részt, egység- és magasabbparancsnokságok vezénylőzászlósi beosztásaira készíti fel a hallgatókat.

A megnyitón jelen volt Apáti Zoltán dandártábornok, a Honvéd Vezérkar kiképzési és oktatási csoportfőnöke, valamint Kriston István főtörzszászlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa is. A megtisztelő figyelem annak köszönhető, hogy az ÖVAT elvitathatatlan eredményt mutat: azt az altiszti állománykategória növekvő jelentősége és egyre fontosabbá váló szerepe hozta létre. Megalkotása a teljes altiszti kar munkájának és fejlődés iránti igényének köszönhető. Általa az altiszti kar előtt olyan perspektíva nyílt meg, amely a múltban soha: a lehetőség, hogy tudását – mint a tisztjeink a vezérkari tanfolyamokon – stratégiai szintű elemekkel bővítsé.

A jelenlegi tanfolyamot az előző évfolyamok alakították. Mint folyamatosan naprakész oktatási rendszer, tartalmazza az elmúlt évek minden tapasztalatát és javaslatát, évről évre fejlődik, lépést tartva a világ változásaiból, a szövetségesi (NATO) szerepvállalásainkból és a Magyar Honvédség manapság oly gyorsan változó feladatrendszeréből adódó kihívásokkal. Az sem elhanyagolható tény, hogy a kurzus jobbitására, fejlesztésére vonatkozó javaslatokat azok a katonák tették meg, akik – az általuk elért szakmai szint okán – ezen a tanfolyamon oktatóként, valamint hallgatóként részt vehetnek. Az oktatók között ott van Gajó Péter törzszászlós, az ÖVAT 4 tanfolyam legjobb tanulmányi eredménnyel végzett hallgatója, segítve nemcsak a hallgatók, de az oktatók munkáját is.

Maga a tanfolyam négy modult tartalmaz:



Az ideai tanfolyamon kiemelt szerepet kapott az első modul, a kommunikáció



A kurzuson első alkalommal vett részt hölgy

1. Kommunikáció
2. Vezetélmélet
3. Általános katonai ismeretek
4. Stratégia és hadművelet

El kell mondani, hogy az ideai tanfolyam a leghosszabb időtartamú. A változást többek között az első modul, a kommunikáció emeltebb szintű oktatása generálta. Ez a tematika a tanfolyam első részében kapott helyet, mely jelen sorok írásakor már befejeződött. A tantárgy oktatása az ÖVAT indulása óta a témában polgári felsőfokú végzettséggel bíró Gervai János főtörzszászlós, a Magyar Honvédség Bakony Harckiképző Központ (MH BHK) vezénylőzászlósának nevéhez kötődik, aki néha már vitriolos humorával, megszerzett tudásának átlagon felüli átadási képességével alapozta meg nemcsak a kommunikációs modult, de a

többi rész- és végcél – így a szakdolgozat elkészítésének – sikerét is. A 4 héten át folyó felkészítés során a hallgatók a motiválás, a meggyőzés, az előadások felépítése és elkészítése, a kríziskommunikáció témájában sajátították el az ismereteket. Azok többségét azonban nem a hagyományos módon oktatták. A különböző ismereteket gyakorlati feladatok teljesítése útján, a résztvevők számára merőben új helyzetekben kellett elsajátítani, illetve számot adni azok megértéséről. A vezénylőzászlósok számára a komfortzónán kívüli, idegen és ismeretlen feladatok lettek kialakítva, mely helyzetekben gyakran felkészülési idő nélkül kellett helytállni nemcsak verbális készségek, de powerpointos előadások segítségével is, aminek elengedhetetlen alapja a bemeneti feltételként előírt sikeres 7 modulós ECDL-



A kurzuson oktató és oktatott együtt tanul

vizsga. E képzettség készesszintű ismerete adja azt a biztonságot, amely lehetővé teszi, hogy a hallgatók már csak az anyag elsajátítására tudjanak koncentrálni, ami nem egyszerű feladat. Az ÖVAT egyik sajátossága, hogy a hallgatók nem egyedül tanulnak. Ezen a tanfolyamon oktató és oktatott együtt tanul, sokszor egymástól sajátítják el a legfrissebb elméleti és gyakorlati ismereteket. Ez biztosítja azt a naprakészséget, amely – többek között – a képzés különlegességét jelenti.

Mindenképpen az egyik legtanulságosabb nap volt a Honvédelmi Minisztérium Zrínyi Térképészeti és Kom-

munikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. meglátogatása, ahol a tanfolyam résztvevőivel kommunikációs szakemberek készítettek video- és rádióinterjút. A hallgatók kicsit belülről is megismerhették a média világát, betekintheztek a színpalak mögé, és megtudhatták azt is, hogyan gondolkodnak a „mikrofon túloldalán.” A hasznos tanácsok után, az interjúk során mindjárt „élesben” kellett bizonyítani a megszerzett kommunikációs ismeretekből. A Zrínyi Kft. szakemberei különböző mentalitású riporterek szerepeibe bújva igyekeztek hol megnehezíteni, hol megkönnyíteni a



Curtis Scaparrotti vezérezredes, a szövetséges erők európai főparancsnoka

nyilatkozók helyzetét. Természetesen a nap a felvételek elemzésével zárult, amit a néha felcsendülő nevetés szakított félbe.

Eredményesen lezajlott az Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyam nemzetközi hete november második hetében, Balatonakarattyan. Az eseményen részt vett és előadást tartott Curtis Scaparrotti vezérezredes, a szövetséges erők európai főparancsnoka (SACEUR) (a rendezvényről folyóiratunk következő számában részletesen beszámolunk).

A tanfolyam 2018. január 31-én vizsgával zárul. A képzés egyik sajátossága, hogy a hallgatók szakdolgozatot készítenek, és választott témájukról a vizsga egyik részeként – egy vizsgabizottság előtt – számot is kell adniuk. A dolgozatok elkészítése máris elkezdődött, így most befejezem, van még írni valóm a választott témában is...

*Kiss Róbert zászlós
Fotó: Hérics Lajos zászlós
és Tóth Iászló*



Emlékfotó a magyar és a külföldi hallgatókról és az előjárókról

A MESTERBÚVÁR

*Ki az, ki a víz szörnyekint
A fürgetegre föltekint
S meg habba öltözik?
Ki vagy te, aki jársz alatt
S ijeszted a futó halat,
Mely mélyeken lakik?*

*(Vörösmarty Mihály:
A Buvár Kund – részlet)*

Hivatásos katonai pályafutásomat 1994-ben kezdtem, azonban ekkor még nem gondoltam arra, hogy katonai bűvár legyek. Az évek alatt – a folyamatos átszervezések következtében – több beosztásban is szolgáltam a Magyar Honvédség 24. Bornemissza Gergely Felderítő Zászlóalj (MH 24. BGFZ) kötelékében, aminek köszönhetően kipróbálhattam magam a katonai élet különféle területein. Bár a víz alatti csodák felfedezését már korábban, civil keretek között elkezdtem, magával a katonai bűvárkodással csak a kilencvenes évek legvégén találkoztam először, és ekkor találtam meg azt az „utat”, amit azóta is járok, valamint azt az embert, akire máig mesteremként tekintek. Egy olyan út kezdete volt ez, amely mind a mai napig az egyik legnagyobb hatással van mind a katonai, mind a civil életemre.

Amikor valaki úgy határoz, szabadidejében bűvárkodásra adja a fejét, meg kell hoznia egy nagyon fontos döntést. Hol is kellene elkezdenie „víz alatti” tanulmányait? Az ember ilyenkor általában megnézi a különböző bűvároktatással foglalkozó rendszerek hirdetéseit, szórólapok anyagait, beszélget ismerőseivel, barátaival, hogy – a számos lehetőség közül – melyik képzési rendszerben lenne érdemes bűvárrá válnia, melyik ad többet vagy kevesebbet, hol mennyit kérnek egy bűvártanfolyamért, sokan vagy kevesen végeztek-e azokon a tanfolyamokon.

Pedig nem ez a lényeg! Az egyetlen, ami mindig számít, az nem más, mint az oktató személye. Erre kevesen figyelnek, és általában csak a későbbi merüléseik során látják kárát rosszul meghozott döntéseiknek. Hiszen bevezetni valakit a mélység titkaiba, ahol még a fizikai törvényszerűségek is



Felderítőbúvárok akcióban

eltérőek a megszokottól, nagy felelősséget, odafigyelést és emberséget követel. Amikor annak idején eldöntöttem, hogy kipróbálom ezt a csodálatos sportot, arra gondoltam, katonaként jobban el tudom fogadni egy másik katonaszavait, tanítását. Hosszas keresgélés után Szolnokon találtam egy olyan katonatisztet¹, aki bűvároktatással foglalkozott. Már az első beszélgetéseink alkalmával nagy hatással volt rám. Az

ő klubjában kezdtem el a bűvár alaptanfolyamot, általa ismertem meg a víz alatti világot, és mind a mai napig őt tekintem oktatómnak. Azt, hogy ő egyben katonai „mesterbűvár” is volt, csak később tudtam meg. Különböző hazai tavaknál történő merüléseim során talákoztam először katonabúvárokkal, akik még szabadidejükben is összejártak, és együtt üzték kedvenc sportjukat. Képzettségük, kitartásuk,



Merülésre készen

¹ Rajz Attila őrnagy, MH 34. Bercsényi László Mélységi Felderítő Zászlóalj.



Búváriképzés a Tiszán

fegyelmességük messze meghaladta azt a szintet, amit civil búvároknál tapasztaltam. Összekovácsolt csapatként mozogtak a víz alatt, egyként gondolkodtak a víz alatti mentések gyakorlásánál, és bármilyen vész helyzet esetén nyugodt higgadsággal reagáltak. Katonaként és búvárként is követendő példaképként álltak előttem.

Pár évvel később – a már fentebb említett átszerveződések során – Egerben, az MH 24. BGFZ-nál is létrehoztak búvár beosztásokat. Mivel volt civil előképzettségem, lehetőségem nyílt átminősítő vizsgát tenni katonai búvártanfolyam keretén belül Szentesen, az MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Dandárnál². Itt található az a búvárbázis, amelyre minden katonabúvár bölcsőjeként tekinthetünk. Több mint negyvenöt éve képeznek búvárokat alap- és szaktanfolyamokon, mentőbúvári, segédoktatói, valamint oktatói tanfolyamokon. Itt tanulják meg a

jelöltek azt, hogy mit jelent búvárként szolgálni a Magyar Honvédségben. Aki sikeresen elvégzi a négyhetes katonai búvár alaptanfolyamot, egy

család tagja lesz. Egy olyan közösségé, melynek a tagjaira nyugodtan rábízhatja életét a víz alatt bármilyen helyzetben. Az itt szolgálatot teljesítő búvároktató altisztek tudását és munkáját jól jellemzi, hogy olyan erős kötelet tudnak kialakítani a tanfolyamon részt vevőkkel, hogy azok még a merüléssel kapcsolatosan előkerülő problémás kérdésekben évekkel később is – függetlenül alakulatuknál betöltött beosztásuktól – hozzájuk fordulnak megoldásért.

Mivel a búvárkodás alapvetően technikai sport, ezért – akár a Forma-1 is – folyamatosan fejlődik. Új felszereléseket, eljárásokat, merülési módokat dolgoznak ki, hogy megfeleljenek változó világunk, a kor kihívásainak. Ezeket a változásokat követni kell, a meglévő elméleti, illetve gyakorlati tudást pedig folyamatosan formában kell tartani, csiszolni. Nincs ez másképp a Magyar Honvédségben sem, ahol a Merülési Szabályzat, a Búvár Kézikönyv³ és a Szakutasítás⁴ egyértelműen leírja, hogy a már megszerzett osztályos fokozatokat, szaktanfolyamokat hány évente, milyen formában kell védeni, hogyan lehet szakmailag előrelépni és új képességeket elsajátítani.

A hosszú évek alatt számos alkalommal megfordultam a sajátos családi légkört árasztó búvárbázison, különféle tanfolyamokon, továbbképzéseken, vizsgáztatásokon vettem



Tantermi oktatás a búvárbázison

² Jelenleg Magyar Honvédség 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred.

³ Mű-224, Magyar Honvédség Búvár Kézikönyv.

⁴ A Magyar Honvédség Búvár Szakutasítása.



A „csapat” a víz alatt

részt. Itt végeztek azok a búvárok is, akik az esztendőök során az irányításom alatt formálódtak egységes csapatokká, és akikre mindig büszkén emlékszem vissza. A „24-es felderítőbúvárai”⁵: velük számos közös szinten tartó kiképzésen, a dunai és tiszai árvízvédelemben, a Ferenc József-csacirkáló⁵, illetve a Bukura-tavi⁶ tudományos kutatóexpedíciók folyamán kovácsolódtunk egységbe. A merülések alatt megtapasztalt kihívások, átélt élmények motiválóak, valamint meghatározóak voltak életünkben. Általuk kitartást, elszántságot, bajtársiasságot tanultunk egymástól.

Természetesen más egy csoport tagjának lenni, és megint más vezetni egy csoportot. Amint arról már szó esett, a búvárkodás alapvetően technikai sport, ami az említetteken kívül azt is jelenti, hogy különböző szintekhez van kötve a vezetés. Az alaptanfolyam elvégzése után osztályos fokozatokban méri a katonabúvár tudását, és ezekhez a minősítési követelményekhez határozzák meg a merülések során betöltött szerepét. Először mint merülőbúvár, majd az évek alatt biztosító és mentőbúvár, a későbbiekben pedig merülésvezető, illetve – megfelelő elhivatottság esetén – oktatóbúvár lehet. Ezek a fokozatok egyben felelősséget is jelentenek a merülési feladatok tervezése, szervezése és végrehajtása során. Egy első osztályú merülésvezető búvárnak joga van

önállóan merülést vezetni. Ez nagy felelősséggel jár szakmailag és jogilag egyaránt. Ugyanakkor egy olyan alakulatnál, ahol katonai búvárok teljesítenek szolgálatot, elengedhetetlen, hogy legyen egy kijelölt szakmai rangidős. Ő kíséri figyelemmel az alakulatnál szolgáló búvárok szakmai fejlődését, javaslatot tesz szaktanfolyamokra történő beiskolázásukra, szükség esetén különféle kimutatásokat készít, szinten tartó elméleti képzéseket tart, valamint tisztában van az alakulat búvárainak képességeivel. Nekem abban a szerencsében volt részem, hogy – bár nem jellemző – mind a merülésvezetői, mind a rangidősbúvár-feladatokért egyszerre feleltem a zászlóaljnál.



Parancsra várva



Speciális koreográfia

5 SMS Ferenc József-csacirkáló búvárrégészeti tudományos kutatóexpedíció, 2012.

6 Magyar Tudományos Akadémia Atommagkutató Intézet által a Déli-Kárpátokban vezetett Bukura-tavi kutatóexpedíció, 2014.



Napfűrdő a parton

Ezáltal tudtam elérni, hogy a szakmai fejlődés és a kihívások terén is a legjobbat hozzam ki a csapatból. Az együtt töltött évek alatt együtt fejlődünk, lépegettünk előre a fokozatokban, végeztük a szaktanfolyamokat, eljártunk merülési szabadjáratokban, így a katonai képzettség mellé civil búvár fokozatokat is szereztünk. Kialakult egy olyan közösség, ami képes volt bármilyen búvárszakfeladat elvégzésére, ahol meg tudtam valósítani azt a kohéziót és szakmai tudást, amit én is láttam abban a csapatban, ahol majd húsz évvel ezelőtt elkezdtem búvárkodni. Úgy vélem, így tudtam méltóvá válni a régi mesterem tanításához és úgy mondhatnám, a ma már nem létező katonabúvár-csoport előtt, amelyről olyan sok jót kaptam kezdeti búváréveimben.

Azonban az évek elteltek, és ahogy fogalmazni szoktam, „a fiaim felnőttek”, mind képesítés, mind tényleges szakmai tudás terén. Talán mondhatjuk azt, hogy a saját csapatom lett az én „mestervizsgám”, hiszen nélkülük, az ő támogatásuk, segítségük nélkül én sem jutottam volna el eddig.

Minden bizonnyal a sors fintora, hogy mikor úgy érzem, már mindent átadtam, amit tudtam, már megtettem mindent, amit lehetett, azért, hogy ne legyen rám szüksége a merülések során a csapatnak, és a saját lábukon is

meg tudjanak állni, akkor kaptam egy előrelépési lehetőséget. Egy másik, magasabb beosztás ellátására kértek fel, amit büszkén vállaltam, bár lelkem egy jó része ott maradt a zászlóaljnál, a búvárainnál. Úgy gondolom, ez majd huszonhárom év után természetes.

Ugyanebben az évben az a megtiszteltetés ért, hogy a Honvéd Vezérkar főnöke „Mesterbúvár”⁷ fokozatot adományozott részemre. Ez meglátásom szerint nem kiváltság, hanem felelősség. Olyan lehetőség, illetve kötelesség, amivel élni és nem visszaélni kell. Számomra ez a cím azt jelenti, hogy folyamatosan példát kell mutatnom a katonabúvárok előtt. Pártfogolni kell a mentőbúvárokat, merülésvezetőket – amennyiben az szükséges. Javaslatokkal segítem a munkáját azoknak a rangidős búvároknak, merülésvezetőknak, akik kérik. Az oktatóbúvárokat pedig gyakorlati tudásommal támogatom. Mindazonáltal azt is nagyon fontos feladatnak tartom, hogy különböző publikációk által a katonai búvárkodást, a „víz alatti élet” megismertetését, népszerűsítését elérhető közelségbe hozzam azon érdeklődők – búvárjelöltek – számára, akik a jövőben szeretnék kipróbálni magukat ebben a sportban, illetve ilyen jellegű beosztásokban. Már csak azért is, mert jelenleg ketten rendelkezünk ezzel a



A mesterbúvár teljes harci felszerelésben

címmel a Magyar Honvédségben. Rajtam kívül a másik mesterbúvár – egyben legmagasabb fokozatú oktatóbúvár⁸ – annak a szentesi búvárbázisnak a szakmai vezetője, ahol a katonabúvárokat évtizedek óta kinevelik, ahová ennyi év után még mindig úgy lépek be, hogy tudok újat tanulni, és kicsit úgy érzem, mintha hazaérkeznék.

Miklós Bence zászlós
mesterbúvár
Fotó: Szerző archív

7 Mesterbúvár: olyan I. osztályú búvár, akinek elméleti tudása és gyakorlati felkészültsége a búvár szaktevékenységek minden területén magas szinten áll, egymást követő három alkalommal sikeresen teljesítette az I. osztályú búvárminősítésre előírt követelményeket, valamint e cím birtokosát elvárta, hogy rendelkezzen a búvár szaktevékenységet érintő publikációval.

8 Márton Róbert főtörzsőrmester, MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred.



24. BORNEMISSZ



FELDERÍTŐ

385(0)98 427



ESKÜSZÖM!

A Magyar Honvédség 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred immáron harmadik alkalommal hajtott végre saját bázisán alapkiképzést. A szentesi ezred állományába jelentkezett katonákon kívül ezidáig a Magyar Honvédség további tizenhárom alakulata számára képzett ki újoncokat.

Az első alapkiképzést 2016 júliusa és szeptembere között hajtottuk végre. De mindenekelőtt egy kicsit tekintsünk vissza az előzményekre, hogyan alakult meg az ezred alapkiképző százada, hogyan készültünk fel az alaprendeltetésünkéből adódó feladat végrehajtására. Ezredünk a saját személyi állományából megalakított egy alapkiképző századot az önkéntes jelentkezések és belső vezénylések által. Alakulatunk saját vezetői karbantartási keretéből kialakította a század elhelyezési körleteit, a lehetőségekhez képest felújította, berendezte a szükséges irodákat, raktárakat. Az alapkiképzést végrehajtó legénységi állomány elhelyezési körleteit szintén kijelölték és átadták.

A végrehajtásért felelős személyi állomány megkezdte felkészülését a várható feladatra: a kiképzésre. Több módszertani felkészítő foglalkozáson is részt vettek a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia szervezésében, illetve megkezdődtek, majd rövidesen befejeződtek az alapkiképzéssel kapcsolatos előírt okmányok kidolgozói munkálatai. Ezzel a század készen állt az újoncállomány fogadására és a kiképzés megkezdésére.

Mivel az állománytábla minden altiszti helye általános előmenetelű főtörzsörmesteri beosztásokat tartalmazott, ezt a feladatot – nevezetesen, hogy a kiképzők alakulatunk alegységeitől kerüljenek áthelyezésre a századhoz – a század állománytáblája kissé megnehezítette. Előjárói engedéllyel ezekre a beosztásokra sikerült alacsonyabb rendfokozatú katonákat vezényelni az alapkiképzés időtartamára. A Honvéd Vezérkar főnökének egy értekezletén elhangzott szóbeli feladatszabása alapján alakulatunk már az első kiképzési ciklusra vezényelt és készítette fel a feladat végre-

hajtására, a legénységi állományából, katonákat. Ez a lehetőség nagyon jó alkalmat biztosított számunkra, hogy az előzetesen – az alegységparancsnokok által – altiszti alaptanfolyamra tervezett katonák megmérgethessenek, és bizonyíthassák rátermettségüket arra, hogy méltán lehetnek a későbbiekben a Magyar Honvédség altiszti karának büszke tagjai.

A feladatkör szinte mindenkinek új volt. Az utolsó helyi alapkiképzés még a sorkatonaidőkben zajlott, de szerencsénkre az alapkiképző századunk parancsnokának, Fekete István

fordítható idő lerövidült, de ugyanazon kiképzési célokat kellett elérni az ünnepélyes eskütétel napjáig, mint a normál időtartamú felkészítés során.

A műszaki ezrednél az alapkiképzés 2016. július 4-én kezdődött meg, leendő szentesi és hódmezővásárhelyi újoncok szakasznyi állományával. Az alapkiképzés bizony nem kevés feladatot adott az újoncoknak és kiképzőiknek. Az első kiképzési ciklusban főleg tantermi foglalkozások voltak a ciklusra kiírt alaki foglalkozásokkal, valamint alapfoglalkozatok pisztollyal és gépkarabéllyal.



Az első kiképzési ciklusban főleg tantermi foglalkozásokra került sor

századosnak még volt lehetősége ebben személyesen is részt venni. Igaz, az akkori alapkiképzési rendszer rengeteget változott, de azért nagyon sok közös vonás még ma is megtalálható. A személyes tapasztalatok, a százados úr útmutatásai sok hasznos segítséget nyújtottak. A szabadszállási alapkiképző központ megszüntetése után több kolléga is alakulatunknál vállalt további szolgálatot, és így az ő segítőkész hozzáállásuk is könnyítette a feladatba bevont állomány felkészülését és a feladat végrehajtását.

A segítségre, tanácsokra bizony szükség is volt, mivel a század részére kiadott kiképzési program egy úgynevezett „Alapkiképzési teszt program” volt, lévén hogy az alapkiképzésre

Ezen időszak alatt meg kellett ismerniük az újoncoknak a haza fegyveres szolgálatának teljesítéséből adódó feladatokat, követelményeket, jogokat és katonai magatartási normákat. A parancs – mint megkérdőjelezhetetlen fogalom – tartalmát, a parancsadási jogot, illetve a katonai függelmi viszonyokat. El kellett sajátítani és be kellett készságszinten gyakorolni az alaki fogások és mozdulatok pontos és szabályos végrehajtását.

A második kiképzési ciklusban már a gyakorlati és terepfoglalkozásoké volt a fő szerep. Az előírt lögyakorlatok, a menetgyakorlatok és a robbantási foglalkozások keretében történt meg a végső felkészítés. Meg kellett tanulni az alapvető harcászati feladatok



Az alaki fogások és mozdulatok pontos és szabályos végrehajtása is fontos része volt a kiképzésnek

végrehajtását mind egyénileg, mind kötelékben, illetve el kellett sajátítani az alapvető túlélési fogásokat. Az első alapkiképzésünket balesetmentesen és minimális lemorzsolódás mellett sikerült végrehajtanunk. A bevonult állományból egy fő szerződését szüntette meg az alakulata az általunk jelzett súlyos fegyelmi vétség elkövetése miatt, míg egy személy egészségügyi problémája miatt kényszerült megválni az egyenruhától.

A második alapkiképzést, az első befejezése után szinte egyből, 2016. október elején megkezdte alakulatunk. A bevonultatott kétszakasznyi újonc mellé az újabb kiképzőállomány biztosítása nem okozott különösebb gondot számunkra. Az első alapkiképzésnél bevált módszerünket követve, újabb

altisztjelölt-állományt vonhattunk be a feladatba, továbbá az MH Altiszi Akadémián altiszi alaptanfolyamot végzett, júliusban avatott légénységi állományunkat – már mint őrmestereket – tudtuk a feladatra vezényelni. Mindenki számára világos volt, hogy miért is került ő kiképző rajparancsnoki beosztásba, és mit is kell, hogy jelentsen ez a számára. A személyes motiváció nagyban hozzájárult újabb alapkiképzésünk eredményes végrehajtásához. A kiképzés végén, 2016. december 9-én a bevonultak ünnepélyes esküt tettek szeretteik, hozzátartozóik és anyaalakulatuk parancsnoki és vezénylőzászlósi állománya előtt.

A harmadik, a közelmúltban befejezett alapkiképzésünket 2017 au-

gusztusa és októbere között hajtottuk végre a Magyar Honvédség tizenkét katonai szervezete részére. Ezt a kiképzést már a jóváhagyott legújabb alapkiképzési intézkedés alapján, az újonnan bevezetett bevonultatási rendszer szerint hajtottuk végre, ami alapjában különbözött az előzőektől. A legkiemelkedőbb eltérés, az úgynevezett „0.” adminisztrációs hét bevezetése jelentette. Erre azért van szükség, mert a jelentkezők egy gyorsított eljárási rendszernek köszönhetően a toborzóirodán való jelentkezésük után akár egy héttel már elkezdhetik az alapkiképzésüket a kijelölt alakulatnál. A „0.” hetet az egészségügyi, a fizikai szűrésekre és az adminisztratív ügyekre kellett fordítanunk. Az érvényes egészségügyi vizsgálatok nélkül bevonultatott állományt megvizsgáltattuk, fizikai állóképességét felmértük az MH Egészségügyi Központ Védelem-egészségügyi Igazgatóság Repülőorvosi, Alkalmasságvizsgáló és Gyógyító Intézetében Kecskeméten (MH EK RAVGYI). Sajnos, a „bevonult” 96 leendő újoncból a vizsgálatok után csak 54 fő kezdhette meg az alapkiképzését a következő héten.

Az előző két alapkiképzésünkhöz hasonlóan ezt a kiképzést is az alacsony lemorzsolódás jellemezte. A katonai eskünk szent szövegét 51 közkatona mondhatta el ünnepélyes keretek között, és vált a katonák nagy családjának tagjává, ahogyan Kriston István főtörzsszázlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa a pohárköszöntőjében megfogalmazta: „A Magyar Honvédség egy nagy család, ahova az esküt tettek most beke-
rültek. Nem a nevek és nem az arcok számítanak, hiszen a sötétben nem látjuk egymást, és nem ismerjük az arcokat, mégis tudjuk, hogy összetartozunk, hogy számíthatunk egymásra, hogy valaki mindig ott áll a hátunk mögött és segít.”

Zárszóként szeretnénk még egyszer sok sikert, erőt, egészséget és katonaszerencsét kívánni minden katonának, de legfőképpen azoknak, akiknek az első tétova lépéseit irányíthattuk katonává válásuk hosszú, kihívásokkal és élményekkel, eredményekkel teli útján.

Kollár László törzsszázlós

Fotó: Szatmári Zoltán törzsőrmester és Hevesi Anett



A második kiképzési ciklusban már a gyakorlati és terepfoglalkozásoké volt a fő szerep

MARCUS AURELIUS MENETNAPOK

Már nem is tudom, mikor kezdődött... – indíthatnék ezzel a közhellyel, de ez azért nem igaz, pontosan tudom, hogy egy harmincöt kilométeres túrán (Piros 35) kezdődött évekkkel ezelőtt. Mit nekem 35 km, hiszen már futottam tízketet is, itt meg csak sétálni kell?! Ja, hogy fel, Dobogókőre?!...

Megfogadtam, hogy SOHA TÖBBET, de tényleg! Akkor már több rendezvényen futottam együtt Kovács Viktor őrmesterrel – ő szerettette meg velem a teljesítménytúrázást is –, neki köszönhetem, amit elértem, azóta is együtt keressük a kihívásokat. Órákig lehetne taglalni, milyen tájakon járunk, mi mindent teljesítettünk együtt, hol civilben, hol egyenruhában a Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandárt (MH BHD) képviselve itthon és külföldön egyaránt. Az ügyvitel sosem volt az alakulat sportéletének középpontja, de igyekszünk ezen változtatni, itt az MH BHD HM Ügyviteli Osztályon. Ennek érdekében találtuk fel a munka utáni „hazafutást”, amit – örömmel láttuk – már többen is átvettek tőlünk a HM-I-ből. Évről évre egyre több embert sikerült magunkkal vinni a NATO-futásra és más futórendezvényekre is.

Az immár a 43. alkalommal Ausztriában megtartott katonai rendezésű Marcus Aurelius Menetnapokon (MAM), amit 2017. szeptember 14–15-én rendeztek Bruckneudorf (Királyhida) térségben, évek óta terveztük a részvételt, de csak most tudtuk megvalósítani. Regisztráció, devizautalás, szabadság, egyenruha-viselési engedély... Végre minden klappolt. Már a túra történetét olvasni az interneten is nagyon érdekfeszítő, próbálom rövidíteni, de olyan részletgazdag a leírás, hogy vétek lenne sokat lespórolni belőle, egyszerűen úgy jó, ahogy van.

Hiteles leírása a Bécsi Katonai Sportegyesület krónikájában olvasható „J. F. Kennedy Emléktúráról a Marcus Aurelius Túráig” címmel, Leopold Rethi ezredes tollából (<http://www.zmne.hu/Forum/05otodik/marcus.htm>).

David M. Shoup tábornok, egy amerikai tengerészgyalogos-hadtest parancsnoka 1963 elején John F. Ken-



A megnyitó egyik részlete

nedynek, az Egyesült Államok elnökének mutatott egy 1908-ból származó, Theodor Rooseveltnél elnök által aláírt parancsot, amely elrendelte, hogy minden tengerészgyalogos tisztnek képesnek kell lennie 50 mérföldet (80 km) 20 óra alatt megtenni.

A próbatúra kielégítő eredményt hozott. Robert Kennedy, az elnök öccse, akkori igazságügy-miniszter néhány munkatársával teljesítette az 50 mérföldes kihívást, amiről az akkori sajtó nagy terjedelemben tudósított, így valóságos túrapaszichózis tört ki az Egyesült Államokban. J. F. Kennedy halála után a gyalogtúrák divatja átterjedt Európára is.

Ausztriában a túrák iránti rajongó akkori Bundesheer- (osztrák hadsereg) sportreferens, Hubert Zeinar hivatali tanácsos és Thomas Wild őrnagy voltak azok, akik felkarolták a J. F. Kennedy emléktúra gondolatát, és tisztek, valamint tiszthelyettesek egy kis csoportjával teljesíteni akarták a Bécs–Tulln–Krems/Mautern (80 km) távot. A vállalkozás híre gyorsan elterjedt a Bundesheerben, és 1965. november 19-én végrehajtották az első osztrák szervezésű J. F. Kennedy Emléktúrákat. A 10. emléktúra után, 1974 szeptemberében Hubert Zeinar kormánytanácsos (2003-ban elhunyt) és Thomas Wild –

akkor már – ezredes nyugállományba vonultak, így befejeződött a túrák első sorozata.

Egy évvel később, 1975-ben a Bécsi Katonai Sportegyesület Gyalogtúra Szakosztálya rendezésében, Alois Stepan ezredes és Leopold Rethi tartalékos hadnagy vezetésével a római császár és filozófus, Marcus Aurelius után „Marc-Aurel-Marsch” névvel, Bruckneudorf–Neusiedl–Podersdorf – Prellenkirchen – Hainburg – Bruck (an der Leitha) – Bruckneudorf menetvonalon 60 és 100 km-es távon hajtottak végre emléktúrákat.

A 3. Marcus Aurelius Gyalogtúra előkészítése közben, 1977 júniusában elhunyt Alois Stephan ezredes. Az akkori hadsereg-parancsnokság és az Osztrák Katonai Sportegyesület nagylelkű támogatásával Leopold Rethi tartalékos hadnagy szeptemberben mégis meg tudta rendezni a sporteseményt, így a túrasorozat folyamatossága biztosított volt.

1979 áprilisában, közkívánatra, a J. F. Kennedy Emléktúra ismét elindult, hogy aztán 1988-ban, a 20. alkalom után végképp befejeződjék. 1983-ban egy egész évben járható, 110 km-es Marcus Aurelius Körtúraútvonalat (Marc-Aurel-Rundwanderweg 999)



Elstartolt a mezőny

nyitottak meg, és egy átfogó túraismertetőt adtak ki. A sikeres Marcus Aurelius Túra 1994-ig 60 és 100 km-es távjait 1995-ben 40 km-re csökkentették. 2002 óta lehetőség van arra, hogy a résztvevők válasszanak az egynapos és a kétnapos túra között. (Nemzetközi Marcus Aurelius Túranapok 40 és 2×40 km-en).

Egy köszönetnyilvánítással kezdeném a többszörös teljesítő rendőr kollégák – Kovács László főtörzsőrmester és Nagy Imre törzsőrmester – felé, akik segítettek már megérkezésük elgázodni az idegen környezetben. Az ilyen közös megmérettetések pontosan arra szolgálnak szerintünk, hogy erősítsék az együttműködést a civilek és katonák, vagy adott esetben épp a különböző fegyveres szervek között. Azóta is tartjuk a kapcsolatot, és találkozunk más versenyeken is.

A mintegy három-négy órás vonatkozás (Budapest–Hegyeshalom–Bruck

an der Leitha) után a regisztráció és a szállás elfoglalása (az egyenruhások a laktanyában kaptak szállást térítés ellenében) után ismerkedtünk a velünk egy épületben elhelyezett indulókkal; sokáig beszélgettünk az első és a második estén is. Színes mezőny gyűlt össze az aktív egyenruhásokon át a tartalékos állományig, külföldiek és magyarok vegyesen, a legkülönbébb korosztályokból. Jó páran régi ismerősökként üdvözölték egymást – remélem, jövőre már mi is ismert arcok leszünk a túrán. A rajtlistán jegyzik, ki hányadik alkalommal vesz részt a megmérettetésen, és láttam igazán nagy számokat is a nevek mellett. Ha már nagy számokról beszélünk, volt két 79 éves férfi és egy 74 éves hölgy is a kétnapos verseny indulói között.

Nagyjából az alapképzésem óta nem aludtam emeletes ágyon, ráadásul izgultam is a másnap miatt, így kicsit fáradtan cihelődtem össze reggel, de

azt kell hogy mondjam (és biztos vagyok benne, mások nevében is bátran nyilatkozhatom), a reggeli kárpótolt mindenért! Nem tudom szavakkal leírni az étkezdet, pontosabban a minden igényt bőséges választékkal kielégítő ételhegyeket. Hirtelen nem is tudtuk, mit együnk, így megragadtunk egy-egy magos kiflit, felvágottat, sajtot választottunk hozzá. Gondoltam, hozunk magunknak még egy-egy kiflit, mire hangos kiáltás dörrent rám. Na, mondom, most fognak leszidni, hogy nincs több kifli. Egy egyenruhás rohant felém a konyhapult mögül, majd a kezembe nyomott egy nejlonzacskót. Azt hitte, csomagolni akarok...

A megnyitónapság alatt egy pillanatra átvillant rajtam, hogy mégiscsak fel kellett volna frissíteni kicsit a német nyelvtudásunkat Viktorral, több beszédet is végighallgattunk, láthattuk a magyar légiósok „szertartását” és a katonazenekari bemutatót. Már be voltunk sózva, hogy indulhassunk...

És végre eldőrdült az a bizonyos ágyú, a startjel. Erős tempóval kezdett a mezőny, mindenki próbált egy kicsit elhúzni, „levegőhöz jutni”, pár kilométer után azonban fellazult a menetoszlop, rendeződtek az erőviszonyok. Mi párban közlekedtünk, igazi versenyszellemet szítva az osztrák kadétokban, akik mindenáron – akár futva is – meg akartak minket előzni, így szinte repültek a kilométerek, elmosódott a táj... Pedig mikor megnyertük az NB II-es túrabajnokságot, megfogadtuk, hogy ezután nézelődünk is, nem csak rohanunk. Így aztán beálltunk a szokott „utazósebességre”, és bámészkodtunk, fotóztunk, hiszen a kollégák kíváncsiak, itthon mindig meg akarják nézni, merre jártunk. Többek között – hogy



Az eredményhirdetés pillanatai



A magyar katonák az időmérő óra előtt

csak egy nevezetességet emeljek ki – Franz Joseph Haydn osztrák zeneszerző szülőháza mellett vezetett el a túra.

Az ellenőrző pontok viszonylag sűrűn helyezkedtek el, és magukba foglalták az elsősegélynyújtó állomásokat is. Az ellátás sokféle és bőséges volt, mi mindig az almás és túrós rétest részesítettük előnyben, jó sok kólával. Az ellenőrző pontok személyzete fiatalabb korosztályú egyenruhásokból tevődött össze, és bizony olvastam magyar családneveket is a felvarrókon, próbáltunk szóba is elegyedni velük. Nekik sokkal jobban ment a magyar, mint nekünk a régen tanult német.

Az első nap volt a színtesebb, a második nap pedig inkább kicsit laposabb negyvenes. Ekkorra jócskán megcsapant az első napi mezőny, már a rajtot jelző ágyúlövésnél látszott, hogy ma jóval kevesebben leszünk, de ez nem is volt meglepő, hiszen a túrát – az igényeknek megfelelően – több választható verzióban, egy-, illetve két-napos menettel (20 és 40 kilométeres távokkal) is lehetett teljesíteni. Nyolc fő már egy csapatnak számított, de egyéni indulóként is teljesíthető volt a táv, egyenruhában és természetesen civilben is. Azt kell mondjam, hogy itt mindenki megtalálhatja a fizikumának megfelelő, teljesíthető távot. A mezőny többsége túrázva indult, de bizony láttunk futókat is a rajtnál. Nagyon hiányoltuk a második napon a rendőr és katona kadétok csapatait. Tetszett a versenyszellem, ami hajtotta őket az első nap, láttuk, amikor beérkeztek, és megnéztük a kupaátadást is, így tudtuk, hogy másnap már nem fognak a sarkunkban loholni.

Életemben nem láttam még ennyi szélturbinát egyszerre, egy helyen; ameddig a szem ellátott, mindenhol forogtak a hatalmas lapátok, ahogy közeledtünk és a lábukhoz értünk, egyre nagyobbak és nagyobbak lettek. A második nap, nehezítve a versenyt, jóval szelesebbre sikeredett, nemhiába így nyerek az energiát azon a környéken.

Az időjárásra egyébként egy rossz szavunk se lehetett, sütött a nap, tökéletes volt a hőmérséklet, és az esőt is sikerült megúsznunk. Egy térdig sárdagasztós túra – egy lépés előre, kettő meg hátra – alaposan le tudja lohasztani az ember lelkesedését. Tapasztalattól mondom, ilyenben is volt már részünk bőven. Nem éppen kedvesináló, amikor a nyolc-tíz órás menet közben monoton kopog az eső a gyalogló katonára esővédőjén, de feladni nem szabad, és hát az eső is eláll egyszer, nem igaz?!

Beérkezéskor ováció és tapsvihár fogadott, jólesett, bevallom. Az oklevél és jelvény a vitrinbe került. Szerettük volna megörökíteni a beérkezésünket, ezért megkértünk egy osztrák sportolót, hogy készítsen rólunk egy fotót, ő viszont ragaszkodott hozzá, hogy az időmérő órához guggoljunk.

Szeretnénk népszerűsíteni is a túrázást a katonák körében, de ki hinné el, ha azt mondanánk, hogy mindig minden tökéletes, szép és könnyű!? Büszke vagyok, és köszönöm mindenkinek, hogy részt vehettünk ezen a túrán. Remélem, jövőre még nagyobb számú magyar indulóval találkozhatunk majd.

Pósa Ida zászlós

Fotó: A szerző archívumából

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal, minden páros hónapban

Kiadja a Honvéd Vezérkar

A kiadásért felel:

Szabó István mk. vezérőrnagy

Szerkesztőbizottság:

Elnök:

Kriston István főtörzsszázlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa

Tagok:

Balog Sándor főtörzsszázlós

Berek Zsolt főtörzsszázlós

Bogya Sándor főtörzsszázlós

Gervai János főtörzsszázlós

Dr. Murinkó Attila alezredes

Négyesi Tibor főtörzsszázlós

Soós Lajos főtörzsszázlós

Tigyi István főtörzsszázlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

Felelős vezető:

Benkóczy Zoltán ügyvezető

Ágazati igazgató: Vigh Mihály

Szerkesztőségvezető:

Dr. Isaszegi János ny. mk. vezérőrnagy

Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán

Olvasószerkesztő: Eszes Boldizsár

Korrektor: Apagyiné Gáspár Jolán

Tördelőszerkesztő: Dancs Katalin

Címlapterv, poszter: Dani Márton

Címlapfotó: Hevesi Anett

Poszterfotó: Miklós Bence zászlós

archívuma

Szerkesztőségi titkár: Szabó Anita

A szerkesztőség címe:

1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Telefon: 272-02, 459-5355,

fax: 459-5354

e-mail cím: kisszoltan@armedia.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú

Nonprofit Kft. Sokszorosítóüzem

Felelős vezető: Pásztor Zoltán

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható a www.honvedelem.hu portál kiadványok rovatában

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja az Európai Katonai Sajtósövetségnek (EMPA)

BAJTÁRSI SEGÍTSÉG

Egy nem hétköznapi történet

Ungvári Eszter törzsőrmesterrel az elmúlt év szeptemberében a Katonazenekarok Regionális Fesztiválján találkoztam először. A meghívott vendégek között ott voltam én is. A Magyar Honvédség Altiszti Akadémián gyülekeztünk, ahonnan autóbusszal szállították a résztvevőket Szentendre belvárosába, a rendezvény helyszínére.

Az autóbusz vezetőülésén egy katonanő, *Ungvári Eszter törzsőrmester* ült. Várakozás közben szóba elegyedtünk. Azonnal feltűnt segítőkészsége, ahogy nekem, a súlyosan mozgáskorlátozott nyugállományú katonának igyekezett segíteni a fel- és leszállásban.

Beszélgetésünk során szóba került, hogy hosszú időn át magam is a szentendrei laktanyában teljesítettem katonai szolgálatot. Csodálkoztam azon, hogy nő léte rejtélyes beosztásban és buszvezetőként dolgozik. Ez számomra szokatlan dolog volt. Aktív éveimben a szebbik nemhez tartozókat jórészt csak az ügyvitelen, pénzügyön és az egészségügyben foglalkoztatták.

Meglepett, hogy Eszter mennyire érdeklődik a műszaki kérdések iránt. Beszéltem arról, hogy szabadidejében szívesen barkácsol, kisebb-nagyobb javításokat is elvégez a lakásban és környezetében. Én is elmondtam, hogy a faluban, ahol élek, olyan munkát, mint például a korlátfestés, nem vállal sen-



Közös fotó az önkéntes segítőkkel

ki. Ő azonnal felajánlotta a segítséget. Telefonszámot cseréltünk.

Aztán teltek-múltak a hónapok. Ahogy kitavaszkodott, felhívtam és megkérdeztem: Áll-e még az ősszel felajánlott segítség? Azonnal igent mondott.

A szavakat tettek követték, és kora nyáron szerszámokkal és a szükséges anyagokkal megjelent házuk kapujában. Szemrevételezte az elvégzendő munkát. Negyven méter fémkorlát rozsdátlanítását és festését kellett elvégezni. Nem egyedül érkezett, vele

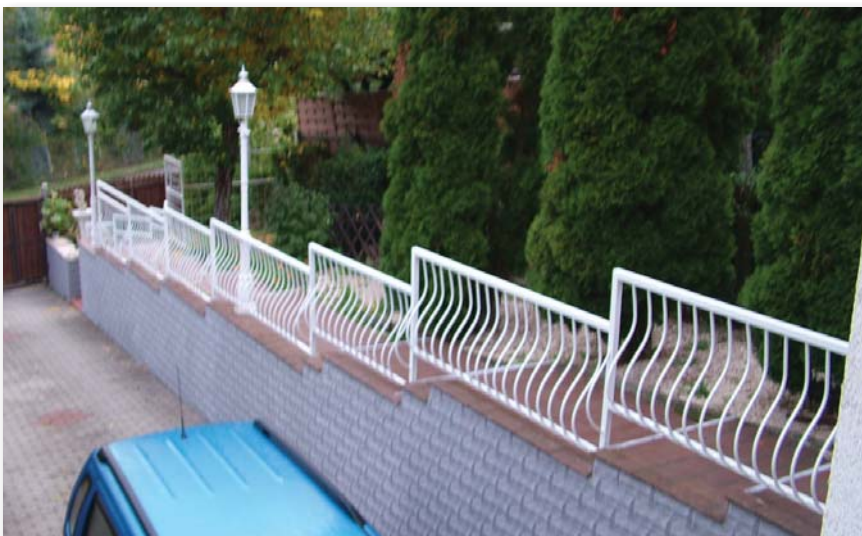
tartott *Bujdosó Brigitta százados* is. Ő is vállalta a munkát, amelyhez azonnal hozzá is kezdtek.

Szóba került a munkadíj is, amelyre az volt a válasz: ők nem pénzért, hanem önzetlenül, bajtársi alapon segítenek.

Teltek-múltak a napok, hol egyikük, hol másikuk jött, esetenként együtt érkeztek. Szó nélkül dolgoztak. Munka közben egymással is alig beszéltek. A szünetekben én voltam az, aki feltartottam őket. Beszéltem katonamúltamról, amelyet érdeklődéssel és figyelmesen hallgattak. Szinte családtagokká váltak nálunk. A munka befejeztével egy délután feleségemmel baráti beszélgetésre hívtuk őket. A munkáért fizetséget továbbra sem fogadtak el, mi pedig segítőkészségüket jelképes és szerény ajándékkal viszonzottuk.

A nálunk eltöltött délutánok után, az önként vállalt feladatok elvégzése nyomán újra bizonyosságot kaptam arról, hogy a seregben még él a bajtársiasság és a segítőkészség. Eszter és Brigitta tette példaértékű cselekedet volt, joggal állíthatjuk őket példaképnek katonatársaik elé. Példát adtak a katonanemzedékek közötti szolidaritásról, a bajtársiasságról, amelyet e lap hasábjain is megköszön:

*Koncz János nyugállományú ezredes
(Pilisszentlászló)*



A korlát, amit a katonanők újjávarázsoltak

A MAGYAR ÁLLAMALAPÍTÁS – BÉLYEGEKEN

A Szent István halálának 900. évfordulójára, 1938-ban rendezett „Szent István-év” alkalmából 14 címletből álló bélyegsorozatot bocsátott ki a posta. A bélyegképet részben pályázaton nyert, részben közvetlen megbízás alapján Légrády Sándor tervezte. 1938. január 1-jével bocsátották forgalomba a sorozatot, és 1939. június 30-ával vonták ki. Valamennyi kincstári és I. osztályú postahivatal, illetve postamesteri hivatal korlátlanul árusította.

A bélyegképek leírása. A fogazatig terjedő bélyegkép a fogazatok felé halványodik, valamennyi címleten alul, „MAGYAR KIR. POSTA” felirat olvasható, a felirat fölött az értékjelzés a 2, 4, 6, 16, 20 és 30 filléres címleteken bal oldalon, az 1, 5, 10, 25, 32, 40 és 50 filléres címleteken a jobb oldalon, a 70 filléres címleteken pedig középen látható. A bélyeg alsó szélén a tervező, LÉGRÁDY SÁNDOR nevét tüntették fel.

Az 1 és 10 filléres címleten Asztrik apát átveszi a királyi koronát Szent István részére II. Szilveszter pápától. A királyi koronát valamennyi címleten korhűen ábrázolták.

A 2 és 16 filléres címleten a templomalapító Szent István látható, baljában az alapító okmányt, jobbában kardot tart. Az előtérben kéttornyú templom, a háttérben keresztet tartó egyházi személy.

A 4 és 20 filléres címleten a kétoldalt oroslánokkal díszített trónján ülő Szent István látható, jobb kezében kereszt, bal kezében pedig az országalma, dicsfényvel övezett feje fölött két lebegő angyal a királyi koronát tartja.

Az 5 és 25 filléres címlet Szent Gellértet ábrázolja ülő helyzetben, amint Szent Imrét oktatja. A háttérben Szent István, bal kezét az állán nyugtatva, állva figyeli az oktatást. A 6 és 30 filléres címlet azt a jelenetet ábrázolja, amidőn a térdelő Szent István a két kezében tartott királyi koronát felajánlja a Madonnának, aki karjai között a kezét áldásra emelő gyermek Jézust tartja. A bélyegkép bal felső sarkában 2, jobb felső sarkában 3 csillag látható.

A 32 és 50 filléres címleten Szent István király térdképe látható, jobbában kereszt, baljában az ország almája. A bélyegkép bal oldalán felülről lefe-

lé „St. STEPHANUS”, jobb oldalán „REX” felirat.

A 40 filléres címlet a Madonnát ábrázolja, aki bal karján a gyermek Jézust, jobb kezében pedig a királyi jogart tartja. A gyermek Jézus bal kezében az ország almája, jobb kezével áldást oszt. A bélyegkép bal oldalán „PATRONA +”, jobb oldalán „HUNGARIAE” felirat olvasható.

A 70 filléres címleten a Szent Korona látható jelenlegi formájában, amit dicsfény övez, a dicsfény szélén kör alakban „SACRA CORONA” felirat.

A címletek álló téglalap alakúak, a fogazatig terjedő képméretük 30×35,5 mm.

Nyomták az Állami Nyomdában, raszteres mélynyomással.

Surányi Barnabás zászlós

Felhasznált irodalom:

Bakos Ferenc: Idegen szavak és kifejezések szótára. Akadémiai Kiadó, 2013, 636, 734, 747.

A magyar bélyegek monográfiája IV. kötet. Közlekedési Dokumentációs Vállalat, 1971, 463–467.



A bélyegeken ábrázolt jelenetek:

1 filléres bélyeg: Asztrik apát átveszi a koronát (a későbbi Szent Koronát) II. Szilveszter pápától
2 filléres: Szent István, a templomalapító
4 filléres: Szent István a trónon
5 filléres: Szent Gellért oktatja Szent Imre herceget
6 filléres: Szent István felajánlja a koronát a Madonnának
10 filléres: Asztrik apát átveszi a koronát II. Szilveszter pápától

16 filléres: Szent István, a templomalapító
20 filléres: Szent István a trónon
25 filléres: Szent Gellért oktatja Szent Imre herceget
30 filléres: Szent István felajánlja a koronát a Madonnának
32 filléres: Szent István
40 filléres: Patrona Hungariae
50 filléres: Szent István
70 filléres: A Szent Korona

A KATONÁK HANGULAT- ÉS KÖZÉRZETJAVÍTÓ CSEMEGÉJE

Van egy Közép-Amerikából származó növény, melynek termését, pontosabban az abból készült terméket szívesen fogyasztják a katonák. Az étrendben megtalálható, vagyis „hivatalból” kerül az asztalra ez a hangulat- és közérzetjavító élvezeti cikk, ami minden időben és napszakban, békében és háborúban egyaránt fogyasztható – és ez nem más, mint a csokoládé.

Különösen jólesik például egy nehéz, fárasztó, stresszel teli gyakorlat szünetében, reggeli, ebéd vagy vacsora után desszertnek, illetve éjszakai pótélnak szolgálat közben, sportolás előtt és után, a gyakorlótéren a különféle időjárás viszonyok között, a nap bármely szakában. Különösen javallott délután, a számítógép mellett ülve elővenni egy szeletet az íróasztal fiókjából – rögtön enyhíti a napi fáradalmat és feldobja fogyasztójának hangulatát. Lövészetre történő menethelyre, a kiadott hideg élelmezési csomagban mindig az az első, hogy a csokoládét keressük; megnyugvással vesszük tudomásul, ha van, bosszankodunk, ha nem gondolt rá az élelmezési szolgálat, vagy nem fért már bele a rendelkezésre álló napi keretösszegbe. Egy kis nasi mindig jól esik az embernek, a katonának.

Miféle étel ez, aminek annyira örülünk, amit a katonák többsége szívesen fogyaszt? (Igaz, vannak olyan kollégáink is, akik kifejezetten nem szeretik, mások pedig egészségügyi megfontolásból nem fogyaszthatják.) A csokoládé minden alakulat élelmezési raktárban megtalálható.

Alapanyaga a kakaó, mely Közép-Amerikából, az Amazonas-medencéből származik. Az európaiak a 16. században telepítették be a növényt a gyarmataikra, hogy kiszolgálják a termék iránti egyre növekvő igényeket – tudjuk meg Dom Ramsey Csokoládémánia című könyvéből (HVG Kiadó, 2016). Ma már a világ számos országában megterem a kakaófa. A kakaófák a tápanyagdús talajt és a trópusi éghajlatot kedvelik. A kakaóba természetesen, szüretelése és feldolgozása munkaigényes feladat. A fákat 3–5 évig kell gon-



dozni, mielőtt virágzásnak indulnak és termést hoznak. A csokoládét sokáig italként fogyasztották, de az egyáltalán nem hasonlított a ma ismert édes és forró kakaóitalra. Örölt kakaóbabból, vízből és kukoricadarából készítették, majd vaníliával, csilivel és illatos virágokkal ízesítették.

A csokoládét spanyol felfedezők hozták el Európába a 16. században. Az eleinte keserű, fűszeres italként fogyasztott csokoládé hamar az uralkodó elit és a főnemeselek kedvencévé vált. Háromszáz évnek kellett elteltelnie ahhoz, hogy a csoki a ma ismert táblák és más édességek formájában is fogyasztható legyen. A világ csokoládékészletének 95%-át ipari méretekben, hatalmas gyárakban állítják elő. A csokoládékészítés minden fázisa hatással van a termék végső ízére, de természetesen meghatározó a kakaó fajtája, a talaj, az éghajlat, a feldolgozás milyensége.

A csokoládé az egyik legösszetettebb és legizgalmasabb táplálék a világon. Az emberek kétséget kizáróan imádják ezt a csemegét, évente több mint 7 millió tonnát fogyasztanak belőle világszerte. Ha ellenállhatatlan vágyat érzünk iránta, válasszunk jó minőségű terméket. A minőségi étcsokoládénak tudományosan bizonyítottak a kedvező egészségi hatásai. Kevesebb cukrot és több kakaót tartalmaz, mint a tömeggyártott tejszokoládé, így

kisebb mennyiség is kielégítheti a vágyainkat.

A csokoládét sokfajta jótékony életani hatása miatt a katonák is előszeretettel fogyasztják, az étkezés része lett a hadseregben. Több kutatás is arra a következtetésre jutott (foglalja össze a Patika Magazin 2016. decemberi száma), hogy a rendszeres, de kismértékű csokoládéfogyasztás jótékony hatással van a szív és az érrendszer állapotára, sőt egyes szakértők szerint védőhatást fejthet ki az érlemeszesedéssel vagy a sztrókkal (agyvérzés) szemben. Minden a csokoládében található antioxidáns hatású vegyületeknek köszönhető, amelyekből annál többet találunk egy táblában, minél nagyobb annak kakaótartalma. A pozitív hatások azonban még a tejszokoládé fogyasztása esetén is kimutathatók, amit a tejből származó kalciumnak és zsírsavaknak – és nem az antioxidánsoknak – tulajdonítanak.

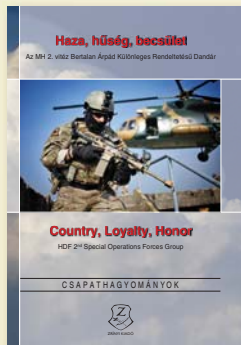
A kutatók eredményei figyelemre méltóak, és ezek alapján kijelenthetjük: a jó minőségű csokoládé és a vele készült élelmiszerek a kiegyensúlyozott étrend részei lehetnek. Azt viszont érdemes figyelembe venni, hogy a csokoládé energiatartalma elég magas, nagyjából 54 kcal (227 kJ) van 10 grammjában, így nagyobb mennyiség rendszeres fogyasztása – megfelelő fizikai aktivitás nélkül – túlsúlyhoz, majd elhízáshoz vezethet.

Surányi Barnabás zászlós

HŰSÉG, HAZA, BECSÜLET

A közelmúltban jelent meg a Zrínyi Kiadó Csapathagyományok című sorozatában az MH vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandárt bemutató, Haza, hűség, becsület (Country, Loyalty, Honor) című (magyar és angol nyelvű) kötet. Az alábbiakban dr. Benkő Tibor vezérezredesnek a könyvhöz írt előszavát adjuk közre.

A modern kori hadviselés egyik fő bázisát jelentik a különleges erők: napjaink kihívásai megkövetelik, hogy Magyarországon legyen olyan katonai erő, amelyet gyorsan lehet alkalmazni sokféle, speciális felkészülést igénylő műveleti feladatban, levegőben, szárazföldön, vízben és víz alatt egyaránt. Hosszú utat járt be a Magyar Honvédség, amíg az első mélylégi felderítő alegységekből kinöve megalakult különleges műveleti képessége, amely ma



önálló szervezeti elemként vállal részt az országvédelmi feladatokból. A munka a kilencvenes évek elejétől 2005-ig tartott, ettől az időponttól számíthatjuk a magyar különleges műveleti képesség létrejöttét, amelyben nagy segítségünkre volt amerikai szövetségeseink közreműködése.

A magyar különleges műveleti erők 2009 óta vesznek részt NATO-, EU- és koalíciós műveletekben. Feladatrendszerük teljes skáláján, aktív és passzív harcselekmények során komoly tapasztalatokat és elvitathatatlan érdemeiket szereztek.

A különleges erők nemzetközi környezetben, kezdetben amerikai katonákkal közösen, majd önállóan is helytálltak: a magyar Különleges Műveleti Kontingens vezető nemzetként négy tartomány különleges műveleti erőt vezetett fél éven keresztül Afganisztán legveszélyesebb, keleti régiójában. Ugyanakkor a közelmúlt és a jelen határ menti feladatai során a speciális rendőri erőkkel közösen itthon is aktív és hatékony részesei voltak a tömeges migráció okozta kihívások kezelésének.

Az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Ezred 2016-os megalakításával, majd 2017-es dandárrá alakításával új távlatok nyíltak meg a képességfejlesztésben, amely a közeljövőben is folytatódik. Az elmúlt bő tíz év munkája és eredményei bizonyították, hogy kiváló szakértelemmel és hozzáállással nem pusztán új lehetőségeket vagyunk képesek megteremteni, hanem elévülhetetlen érdemeiket is tudunk szerezni hazánk biztonsága érdekében, és a nemzetközi szerepvállalás során.

Dr. Benkő Tibor vezérezredes
Honvéd Vezérkar főnök

A HONVÉDSÉGI SZEMLE 2017/6. SZÁMÁNAK TARTALMÁBÓL

Pölöskei János Antal alezredes: Az új kihívásokra új válaszok születnek. Átfogó válság- és műveletkezelés a SHAPE-en

Farkas Sándor őrnagy: A kifárasztó gerilla-hadviselési forma szakaszai. Az ISIL hadviselése Mao Ce-tung tanai tükrében

Kovács Csaba ny. alezredes: Huntington öröksége a szélsőséges iszlám mozgalmak, a terrorizmus és a tömeges migráció tükrében

Szénási Endre alezredes: Az amerikai–orosz szembenállás néhány katonai konfliktus tükrében.

Munk Sándor ny. ezredes – Ujj András ny. ezredes: Az Információmenedzsment helye, szerepe, keretei a Magyar Honvédségben

Sztankai Krisztián százados: Green-on-Blue – a belső támadások veszélyei és hosszú távú hatásai a műveletekre

Komjáthy Lajos József alezredes – Csengeri János főhadnagy: A távirányított és pilóta nélküli repülőrendszerek alkalmazási lehetőségei a felkelők elleni műveletek során

Pákozdi Márta sz. őrnagy: A hősiesség mint a bátorság egyik útja

Taksás Balázs főhadnagy: A védelmi ipar és a katonai logisztika elfedett biztonsági kockázatai napjaink globalizált világában

Szalkai Iván ny. orvos ezredes: A krónikus stresszhelyzetben lévő állomány stressz-szintjének csökkentése neurobiológiai megközelítésben

Krámli Mihály: Az otrantói ütközet

Lacsny Márton: Egy honvédelmi neveléssel foglalkozó szervezet fejlesztésének szempontjai

Gál Csaba ny. mk. ezredes: Nemzetközi katonai és haditechnikai szemle

Harai Dénes ny. ezredes: „A valóság partján / rózsaszín szemüveg nélkül”





AZ UTOLSÓ ŐSZI LÖVÉSZET...

A NATO koszovói missziójában (KFOR) szolgáló állomány jelentős részét az amerikai haderő katonái teszik ki. A Camp Bondsteel elnevezésű hatalmas táborkomplexum keleti szegletében, a kézfegyverekkel való lövészet céljából alakították ki a képeken látható löteret. A nemzetközi missziókban,

még ha békefenntartásról és nem háború megvívásáról is van szó, fontos a katonák lökézségének fenntartása, amit rendszeres lőfoglalkozások megtartásával lehet biztosítani. A piros zászló tövében John Shieff őrnagy és Kaminski őrmester lapozgatják a Honvéd Altiszti Folyóiratot (bal olda-

li kép), miközben a piros zászlón túl egy jelzőlövedék által okozott tarlótűz oltására riasztották a kijelölt tűzoltó részleget (jobb oldali kép)

Hát bizony ilyen esemény is megtörténhet a „HAF utazása” során.

Szöveg és kép: dr. Murinkó Attila alezredes

HUMOR

Logikus

Tűzvédelmi oktatáson kérdi az egyik tizedestől az előadó:

- Na, fiam, mit csinálnál, ha észrevennéd, hogy kigyulladt a ruhád?
- Egyszerű: nem venném fel!

Forrón

Két járőröző rendész betéved a javítóműhelybe, ahol éppen egy Ural viszapillantó tükrének tartóját hegeszti az egyik szaki.

- De klassz – mondja az egyik –, megnézhetem?
- Meg – mondja a szaki, lopva kuncogva.

A rendész, ahogy megfogja a tűzforró vasat, egyből el is dobja...

A munkás rögtön megkérdezi:

- Forró? :)
- Nem, te nagyokos, én ilyen gyorsan szoktam tartóvasat nézni!

Okosóra

A fiatal őrmestert meglátogatja barátja a nőtlenzállón. Hosszasan beszélget-

nek még éjfél után is, mikor a barát észrevesz a falon egy réztányért, ráakasztva egy rézkalapáccsal.

Meg is kérdezi:

- Az micsoda a falon?
- Beszélő óra.
- ???

Erre az őrmester odamegy a tányérhoz, hatalmasat ráüt a kalapáccsal, mire a falon keresztül üvöltés hallatszik:

- Hajnali fél kettő van, a fenébe, mi a francot csinálsz!?

Ravasz

Egy ügyvéd elmegy kacsára vadászni. Lő is egyet, de a kacsza beesik egy elkerített birtokra. A birtok tulajdonosa, egy öreg zászlós éppen ott kapálgat.

- Uram, legyen szíves, adja már ide azt a kacsát! – kéri az ügyvéd.
- Dehogyan adom, az én földemre esett, tehát az enyém! – mondja az öreg.
- Nana! Én egy ügyvéd vagyok, velem ne szórakozzon! Ha nem adja ide, akkor úgy beperelem, hogy mindenét elveszti! – fenyegetőzik az ügyvéd.
- Várjon csak! Itt, vidéken a vitás ügyeket a „három rúgás törvénye” szerint rendezzük. Hajlandó alávetni magát?

– Az mit jelent?

– Én kezdem. Maga megfordul, én meg háromszor jól fenébe rúgom. Ha bírja, akkor cserélünk, és maga jön. Annál az igazság, aki tovább bírja.

Az ügyvéd végigméri az öreget, és azt gondolja: „Ezt a fazont kirúgom a világból is, ennél egyszerűbben úgysem tudnám elintézni a dolgot.”

Szóval, belemegy. Az öreg kezd. Nekiszalad, és egy akkora rúg az ügyvédbe, hogy az beleremeg. A második rúgás akkora sikerül, hogy az ügyvéd az orrával felszántja a földet. A harmadikra még a szeme is könnyes lesz. Leporolja magát, és odafordul az öreghez:

- Na, forduljon meg, most én jövök!
- Az öreg megpödrí a bajszát:
- Jól van, feladom. Vigye a kacsáját!

A kíváncsi

- Apa, apa! Vigyél el a cirkuszba! – kéri a főtörzset a fia.
- Erre nekem nincs időm, kisfiam.
- De apa, azt írják, hogy egy meztelen nő lovagol egy tigrisen!
- Na jó, úgyis rég láttam tigrist...

Válogatta:

Berek Zsolt főtörzszászlós

TÖRTÉNELMI VISSZATEKINTÉS

Hőseink emlékműveinek szimbóluma: az oroszlán



A Batthyány-mauzóleum éber őre

A Fiumei úti sírkertben (Kerepesi temető) áll a Batthyány család mauzóleuma. Az első független magyar miniszterelnök, az 1849. október 6-án kivégzett Batthyány Lajos nyugszik itt családja körében. Özvegye kezdeményezésére 1870-ben áthozták a Józsefvárosi temetőből a 48-as honvédek hamvait, valamint a Váci úti temető halottainak jelentős részét. Ugyanebben az évben került ide a néhai Batthyány Lajos is, aki addig a Belvárosi ferences templom kriptájában nyugodott.



A tábornok álmának vigyázója

1848. október 20-án nevezte ki az Országos Honvédelmi Bizottmány történelmünk első vezérkari főnökét, Vetter Antalt, és bízta meg a magyar honvéd vezérkar megszervezésével. A tábornok nevéhez fűződik még a szabadságharc egyik utolsó nagy győzelme, az 1849. július 14-én vívott kishegyi ütközet. A szabadságharc leverését követően külföldre menekült. Részt vett az olaszországi és a poroszországi magyar légiók szervezésében. A kiegyezés után hazatért, majd Pozsonyban telepedett le. Gróf Andrássy Gyula miniszterelnök katonai tanácsadójaként jelentős szerepet játszott az önálló magyar hadsereg megszervezésében. A képen látható síremléke Stróbl Alajos alkotása, Budapesten, a Fiumei úti sírkertben található.



A távoli Przemysl emléke

A Przemysl erőd védelmének sok magyar katonája elesett. A 2-es tüzérezred állományának emlékére állították a Margit híd budai hídfőjénél a Szódy Szilárd szobrász és éremművész által készített emlékművet, amely egy erődítést eltaposó üvöltő oroszlán bronzszobra, alatta egyszerű „Przemysl” felirattal. Gyóni Géza költő is az erőd védői között szolgált. A keleti frontról küldte haza lelkesítő harci költeményeit. Lírája először a háborút dicsőítette, később azonban eljutott annak teljes tagadásáig. Megrázó verseinek témája a katonák mérhetetlen szenvedése és a háború értelmetlensége. A Fővárosi Közgyűlés 2011. szeptember 28-i határozata alapján a II. kerületi szobor körüli park a Gyóni Géza tér nevet viseli.



Gépkocsizók hősi emlékműve

A Maugsch Gyula szobrász alkotta emlékművet 1928-ban avatták fel Mátyásföldön, a Magyar Királyi Honvéd Gépkocsiszertár díszudvarán. A második világháborút követően került – több helyszín után – a mostani helyére (Budapest, XIV. ker., Cházár András utca 5.)

Kép és szöveg: Dr. Murinkó Attila alezredes